

6. Принципи формування кластерних систем в туристично-рекреаційній сфері

Вадим Басв, Олена Басва

*Національний університет харчових технологій, Київ, Україна
Київський медичний університет, Київ, Україна*

Вступ. В даний час в економічних дослідженнях регіонального туризму досить бурхливо розвивається так званий кластерний підхід. Необхідність підтримки і розвитку туристських кластерів відзначається практично у всіх документах стратегічного розвитку туристичної сфери, активно розробляються, як на національному, так і регіональному рівнях управління.

Результати. Будучи комплексним, ємним поняттям, «кластер» в загальному вигляді визначається як «група сусідніх взаємопов'язаних компаній і пов'язаних з ними організацій, що діють в певній сфері і характеризуються спільністю діяльності та взаємодоповнюють один одного». З точки зору формування структури в туристично-рекреаційному кластері можна виділити два типи взаємодій: вертикальні і горизонтальні. Горизонтальні зв'язки припускають функціональну інтеграцію різних незалежних учасників в єдине ціле, наприклад, між конкуруючими підприємствами, зайнятими схожими видами діяльності (розміщення, розваги, транспорт і громадське харчування), а також між підприємствами, орієнтованими на один і той же сегмент споживачів, але пропонують окремі компоненти продукту (наприклад, додаткові туристичні послуги). Вертикальні зв'язки передбачають взаємодію компаній, що беруть участь в різних етапах технологічного циклу «постачальник - виробник - споживач», де відносини серед партнерів шикуються в рамках ланцюжка створення вартості для споживача. На нашу думку, найбільш доцільним напрямком розвитку традиційного розуміння туристського кластера в даний час є дослідження його з позиції загальної теорії систем.

Результатом інтеграційних процесів, що відбуваються в економіці, є формування синергетичного взаємодії в кластерних системах, сутність якого полягає у встановленні і розвитку зв'язків між економічними суб'єктами з метою здійснення узгодженої діяльності відповідно до приватних і загальних інтересів. Наявність у туристських кластерів системних властивостей дозволяє розглядати їх в якості ефективного інструменту зростання і розвитку регіональної економіки. На нашу думку, для виявлення туристично-рекреаційних кластерів доцільно застосовувати комплексні методи ідентифікації, які включають як кількісний, так і якісний аналіз.

Висновок. Можна зробити висновок, що в даний час актуальна розробка універсального, комплексного методу ідентифікації туристських кластерів. Необхідно, щоб такий метод базувався як на кількісних, так і на якісних оцінках. Також, необхідно, щоб аналіз проводився з урахуванням двох основних ознак туристських кластерів - географічної концентрації підприємств сфери туризму, а також наявності взаємозв'язків між цими підприємствами.

Література

1. Кострюкова О. Н. Методы идентификации туристских кластеров в системе регионального туризма/О.Н. Кострюкова, Е.Г. Карпова//Проблемы современной экономики, N 4 (40).- [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/v/metody-identifikatsii-turistskih-klasterov-v-sisteme-regionalnogo-turizma>